

D V B I V M

A N I N M O R B O
 P E S T I L E N T E , B V B O N E
 pestilente, carbunculo vè pestilente, apparente, ante septimum diem
 expurgati medicamento ut iliceat:
 per Licenciatum Illefonsum He-
 rrera Pineda Compluti graduatū,
 & in Hispalensi Academia fa-
 cultatis Medicæ Cathedræ
 olim professorem.

C V M L I C E N T I A .

Hispali excudebat Clement Hidalgo. Anno. 1600.

Duci de Arcos, Marchioni Zaharenſi, Cazarenſi Comiti, Licencia-
tus Illefonsus Herrera Pineda
Medicus Hispalensis.
S.P.D.

 *P M. Males clarissimè ac omni virtutum genere orna-
tissimè princeps, de natura, contagione, ac curatio-
ne morbi pestilentis inter Medicos huius cimitatis essent
anno præterito controversæ, hoc r̄sumū præcipù agita-
tum pro clamatissimè fuit, nam ante diem septimum ex-
purgans medicamentum illi conueniret. Cumque hinc
atque inde quam plurima proponerentur rationes abstrusissimæque diffi-
cultates, atque ipse omnibus ferd' consultationibus inter suisem, eas qui-
dem omnes in r̄num colligere decrevit, ut longa satis disputatio exquisi-
toque examine, quid tutò in re adeò periculosa tenendum esset, definirem.
Id vero tua celeitudini dicari constitui, tunc quod literis literatisque on-
nibus semper faveas, tunc quod in ciuitatum ac epidotum tuorum detinendi-
bus tuus sim famulus ac indignus subditus. Has itaque meorum labornas
primas elucubrationes, quas humiliter offero, tua amplitudo benignè ex-
cipiat etc.*

A 2

Quæstio

Vestio hæc ut difficilis est, sic graves
multos pro vtraque parte habet fau-
tores. Pro parte negativa est. Primum
argumentum si id pestilentij contagio
solum operantij agas, humores vene-
natos à circumferentia ad uiscera alli-
cies, vel cum pestilens spiritus phar-
maco non cedat, longè magis lædes,
& naturales ac quietos humores, eo ci-
tius agitabis, quo facilius contagium suscep-
tent omnes laborati-
tis parcer, ergo intentum. Secundum argumentum, si ratione
morbosi apparatus id facias, turbabis humorē crudum & cor-
ruptum, ut reliqui succi qui superstites sunt eadem labie infi-
cientur ergo. Tertium argumentum, nam si vitio fororum adiu-
liorum occasione malum oriatur, purgatio, vel copiosa futura
est, & hanc nequibunt ferre pusilla vires, vel si minus purges,
nil facies ergo, &c. Quartum argumentum, medicus est naturæ
imitator; sed natura facultatis expultricis robore, vfa quod
molestum & inimicum est intus foras expellit, hoc est à nobilibus
ex precipuis partibus ad ignobiles, id est, ad æmuntoria,
ergo existente bubone pestilente, aut carbunculo ante septi-
mum diem non purgabis, ne motum naturæ contrarium facias
probo consequentiam, natura ab intro foras expellit, sed medi-
camentum expurgans, Quod est foras transmissum, intus tra-
hit, ergo &c. Patet antecedens cum medicamentum expurgans
à circumferentia ad centrum trahat, ergo, &c. Hunc igitur na-
ture motum cum medicus imitari debeat, profectò minimè
purgandum erit, ne motu contrario foris intus reuellendo, na-
ture motum qui sit intus foras interturbet. Sic sèpè videmus
quibus ob bubones venereos purgatio prescribitur, his mate-
riam reddi insupurabilem, eiusdemque intro reuocatione luis
venereæ enferri consequitionem. Quintum argumentum, aut
in morbi principio natura expulit humorē adcutem, aut non?
Si expulit iam iubanda est, nec impediendus eius motus, qui
ad externa sit, præsertim cum hic motus vencnatus sit, & in
motu ad interiore posuit maximè lædere aliquid ex visceribus.

Sina-

Si natura non expulit humorem, cum crudus sit, non poteris purgari, neque enim turget humor, cum sit firmatus loco obstructionis, ergo, &c. Sextum argumentum, si aliqua ratione in principio bubone pestilente, aut carbunculo apparente, expurgaremus, maximè ex eo quod humor venenatus concoqui non potest, sed talis humor concoqui potest, ergo ratio nulla, maior patet minorem probat ex Galen.lib.5. method.cap. 12. vbi describit quandam pestem constitutionem in qua ex purgato corpore vomitibus & albi deiectionibus tandem omnibus, qui euadabant, apparebant nigra exanthemata. 8. & 9. die: quas erant reliqua sanguinis, qui in febre putruerat: quas veluti cinerem natura ad cutim trusit, sicut solet alia supervacua expellere. Iam expurgationem corporis vomitibus & albi deiectionibus factam, post coctionem sequutam fuisse intelliges ex eo, quod veilis fuit, si hoc ita est, poterit ergo humor venenatus coqui, &c à natura utiliter expelli. Septimum argumentum medicamenta expurgantia quibus utimur, multum mouent, & parum euacuant, quod est multum inconueniens, si pè enim multa nocent, quas non nocerent nisi mouerentur, ergo, &c. Confirmatur ex Cornelio Celso.lib.3. cap. 7. vbi agens de febre pestilente hæc prorumpit verba, si vero ardens febris extorret, nulla medicamenti potio danda est, ergo, &c. Octauum argumentum medicamentum expurgans in principio exhibitum trahit materiam venenosam ad intestina, sed talis attractio dysenteriā producere ualeat, & ægri moriētur, ergo, &c. Cōfirmatur ex Hipp.3. apid. sect. 3. text. 56. & 57. vbi describens quandam pestem, inquit, nam purgationes multos offendebant, quorum qui sic habebant, citò multi peribant: multis malum producebatur, & paulò inferius, unoque verbo, qui longis morbis, vel acutis tenebatur, ventris vitio omnes præcipue mortui sunt, cunctos namque venter substulit, præterea probatur nam contra medicari oportet atque mouere non cruda, &c. ergo exceptare oportet coctionem & perconsequens ante septimum diē non purgabimus, huius causam reddidit. Hipp. 4. de ratione vietus in morbis acutis cont. 44. dum ita inquit: ventrem ab initio clystre duces, sed medicamenta expurgantia non adhibebitis;

bebis: nam si ventrem moveris, urinā nōn maturabitur, febribus que citra sudorem & iudicationem in longum protrahetur. His verbis docet expurgationem suecis non coctis facere longiores morbos & maiorem cruditatem; & impedire iudicationes. Causa qua hēc mala eueniunt, est, quam ipse Hippocratis dididit satis differte eodem lib. cont. 22. ita dicens quicunq; ea quae inflammatas sunt, morborum inter initia medicamento soluere conantur, ij non solum ab interna inflammatasq; parte nihil admunt, cū non cedat affectio cruda, verum & quae morbo aduersa, & sana sunt absimunt, contabat faciuntque ductoque ad inbecillitatem corpore, morbus superior evadit, qui vbi corpus viscerit remedium non habet: hēc illo loco Hippoc. Causa qua affectio cruda non cedit, est: quod tempore cruditatis intenta est natura retentioni, quaro qui expurgat, contrarium motum mollitur ei, quem amat natura ergo, &c. Nonum argumentum medicamenti expurgantis vsus, febribus perpetuis & magnis; idest: acutis est aduersissimus teste Hipp. lib. de expurgantibus medicamentis dum ita reliquit scriptum: Quicunq; igitur à febribus fortibus corripiuntur, his medicamenta expurgantia dare non oportet, donec remiserit febris, sio minus, saltim nō intra quatuordecim dies. Carnes enim ipsorum, & ventres cū calidi sint, medicamentum assimunt, & nihil expurgatur, & febris maior sit, & color evertitur, & morbi regij speciem preferunt. Commota enim bile, & non purgata, non vult forbere æger, nec bibere, sed omnia abominatur, & plerūq; perit ergo, &c. Obidq; dixit Hipp. lib. 2. aph. 24. in acutis passionibus raro, & inter initia medicamentis expurgantibus vtendum. &c.

Pro huius questionis exacta intelligentia. Nota prime, qualis conditionis sit humor, & per quam regionem designet natura ipsum ducere, quippe licet in omni morbo statum sit, quo natura vergit eo esse ducendum, maximè profectò exequendū venit in quavis pestilente constitutione, nam aliter præter quā quod natura non erit nobis adminiculans, omnino succumbet, humoris venenosī motu per aliam regionem reuocato, quia plures erunt eo tempore partes quae contactu venenosī humoris lassantur, quod in omni pestilente constitutione, tanquam

summè perniciōsum est fugiēdū, itaq; si pēr ventriculū vno
mitibus cōstiterit moueri, eodem ducere oportebit, maximē si
humor exbiliosorum humorum sorte fuerit, quod si deorsum
in vita natura pellas in lethalem dysenteriam, vel in magnam
virium iacturam laborantem deferes. Deniq; si laborans nausea
bundus apparuerit, fastidius & aduocendū pronus ad ipsum
cogēdus est æger cōpressa frōre & oculis fascia aliqua & prono
corpo ab assumptione medicamēto quod recepit aquæ buglossi
tepidæ lib. 1. Grupi acetosi vncias duas misce aut scutellam vna
aque floris narāgiorum tepidæ cum vncijs duabus firūpi de suc
co accido citri aut limonum, vel rescipe came mali vncias duas
seminis anethi & raphani ana. vnc. 1. terantur omnia, & bulliant
in lib. jx. aquæ donec consumātur tres, & facta expressione addē
aximelitis simplicis vnc. iiiij. agarici puluerizati dragmam. 1. cu-
jus sumat lab orans vnc. iiij. & paulò post cogatur ipsum vomere
quo factō citra potū quiescat, & quasi vna ora à vomitu, sumat
spozima contra venen osum affectum, quod recepit pulueris
lapidis bezoar Indiæ Orientalis. g. iiiij. confectionis iacinthorū
dragm. 1. theriacæ veteris dragm. 1. pulueris boli armenici præ-
parati drag. semisem pulueris diamargaritonis frigidī scrup. 1.
a quarum oxalidis & scorchioneræ ana. vnc. iiiij. misce. Quo
sumpto si sudor apparuerit, nō est inter dicēdus, imo est prouo-
candus: sudor enim hoc in morbo tanti est momenti, vt aliqui
asserant, in huius morbi curatione argentum viuum maximē cō-
ducere, ex eo quod vehementer sudorem commouet: propter
quod audiendus non venit Ludouicus Mercatus Vallisoletanus
academæ, olim primarij Cathedrae professor, & à cubiculo po-
tentissimi Regis medicus, eiusdemq; prothomedicus, qui lib.
7. de febr. differ. cū earū curatione. c. de febre maligna & pestilē-
te, afferit, nō esse prouocadū: deniq; singulis diebus cogēdus est
advomitū laborās, ante cibū, vel si debilis sit post cibum, donec
aliquid profusse cōpertū sit: quod si constiterit ad corporis am-
bitum humores moueri vt euidenter conspicitur ex tumoribus
& pustulis adcutem transmissis, aut ex eo quod non est in pecu-
liari membro signum de cubitus humoris ibidem, tūc quidem
sudores mouere, & corpus per eam partem purgate oportrebis;

medicamento quod recipit theriacæ mangnæ vnc. i. boli præparati, habarbari puluerizati ana. vnc. semif. cornu monocerotis & pulueris garriophilorum ana. scrupulo. i. lapidis bezoar scrupulum semif. stirpi de succo limonum dragn. semifem aquarum escabiosæ scordij & scorchoreræ ana. vnc. ij. buglos si & radicis carline ana. vnc. viij. misce, & sumat laborans quinque aut sex vnc. æstiuo tempore frigidas & frigido temperatas: atsi per sedem inferiorem humor vergat, per ipsam evacuare oportebit.

Secundo nota duplex reperitur causæ in febre pestilente cum bubone pestilente aut carbunculo, vna antecedens, quæ sua maligna qualitate & instabilitate ad expulsionem molestat, & aparte ignobilis ad nobilis decubere potest, id est auenis ad cor altera est coniuncta, quæ est illa quæ in obstructionis loco iam firmata est, estq; in via ad obstructionis locum.

Tertio nota pestilens morbus dupliciter prouenire potest, aut aeris infectione tantum sine eo quod humores vitientur, aut aeris infectione simul cum humorum vitio: His suppositis est conclusio in febre pestilente aut carbunculo apparente deposita prius vitiosi sanguinis & corrupti plenitudine quod, ex eo quod sanguinis plenitudinis signa deficient, cognoscetur signisq; cachoymis apparentibus, ut lingua amaritudo, aut viridis, alba, aut pallida, aut nigra cum anxietudinibus simul, ex aerisq; infectione cum humorum corruptione proueniat, & per albi deiectionem humor vergat, vt antecedentem causam inueni existentem deponamus, quam citissimè & ante septimum diem medicamento expurganti uti oportebit, ne illa in principem decumbat partem: quæ probatur multis rationibus, quarum prima est hæc quanto magis ex purgationem differas, tanto magis venenati humores reliquos conspurcabunt, ergo, &c. Secunda ratio si propter bubonis, aut carbunculi pestilenti exitum ex purgationem differamus, voiuersi humorum mala facile contabescet, & membra principalia intuadet ac infirmabit, ergo, &c. Tertia ratio, si expurgationem differre debebamus, maximè propter humorum coctionem, sed humores venenosi coqui non possunt, nec eos coquere natura valet, ex eo quod

quod sunt soro similes, ergo, &c. Quarta ratio, tales humores de sorte & natura turgentium sunt, & ob id protinus sunt educendi, ergo, &c. Patet consequentia, antecedens probatur, tales humores cum propter suam malignam veneficamq; qualitatem nulla in parte à natura retineantur, omnium enim membrorum natura ad illos expellendum consipit: ergo turgent, cum turgere, nihil aliud sit, quam humorum de parte in partem agi, nul laque in parte hæcere, unde conspirabit etiam cum pharmaco, quare expurgatio optimè cædet. Quinta ratio, venenati humoris maximè absolumunt vires ergo protinus sunt educandi. Sexta ratio inter causas propter quas bubone pestilente, aut carbunculo apparente ante septimum diem expurgamus, potissima est ut causam antecedentem, in penitioribus locis existentem, ne in partem principem decumbat, reuellamus: sed talis reuulsio ante diem quintum est facienda ergo, &c. Maior probatur, talis antecedens causa sua venefica malignaq; qualitate, & instabilitate semper ad expulsionem molestat, ergo maximus est timor ne ad cor descendat, & per consequens reuulsionis gratia est eucuanda, quod optimè animaduertit Gullielm. Plant. in annota. Huius Hippoc. Aphor. concocta medicari, &c. Dum dicit: Animaduertendum tamen est ubi materia sua instabilitate, aut qualitate molesta ad sui excretionem stimulat, aut ne à parte ignobili in nobilem & principem decumbat metus est, tunc citra moram aggrediendum esse ad humoris huiuscmodi vacuationem; idem fieri debet ad materias: etiam frigide & crasse retractionem in magno morbo ut apoplexia, tetano & ad naturæ motum inhibendum ut infrahis & luxatis: sic manet maior probata minorem probo ex Hip. 4. de ratione virtutis in morbis acutis cont. 64. dum docet his verbis, hos si ab initio purgare volueris, ante diem quintum facito. Tum præterea probatur materia venenosa semper est turgida propiore & per se, vel ob eius lesionem ex eo enim quod statim subito cor lædit. Quod doctissimus Monardus lib. 13. epistola. i. tenet ergo, &c. Scimus enim ab Hip. sanctum, quod in morbis valde acutis si materia turgent medicari esdem die expedit, tardè enim in talibus malis est ergo intentum tum probatur nam si citò non purga-

mus, pestilens venenum materialē paratā officidet, & correptum contagione inficit, vnde pestis nouas & longè maximas vires affluit; præfertim cum moneat Celsus quo celerius eiusmodi tempestates corripiunt, eo matutius auxilia, etiam cum quadam temeritate esse rapienda, ergo si pestis ex aeris infectio ne simul cum humoris corruptione proueniat, quamvis bubo pestilens, aut carbunculus appareat citissimè expurgandum erit.

Ad argumenta pro conteria parte aducta, & ad primum respondeatur, negando quod medicamento expurganti leui, quo utimur humoris retrocessus ad interna fiat, nos enim non expurgamus ut humores ad æmuntoria expulso, ad viscera retrahamus, sed ut causam antecedentem idest illum humorē veneficum sua molesta qualitate venenata & instabilitate ad expulsionem irritantem, evacuemus. Vnde cum subiectum in quo hæc maligna & venenata qualitas subiectatur, evacuetur, evacuabitur etiam ipsa, destructo enim subiecto, destruitur etiā accidens, ut ex Arist. constat, illi vero homores qui per medicamentum expurgans, mouentur, in corpore non retinentur sed evacuantur, itaque quævis impuri cum puris permisceantur, non inconuenit cū extra corporis ambitum vtriq; pellantur. Ad secundum responderetur cū humores venenati nos coquātur turgentisq; sint (vt in cōclusione probavi) in principio sunt ad expulsionem idonei, paucocq; à natura & medicamenti expurgantibus motu optime expurgantur, & sic quævis infecti cū non infectis permisceantur cū extra corpora trudantur non concludit argumētum. Ad tertium respondet, si pestis ex aduliorum vitio laboratur, protinus est expurgandum medicamentis quibus & communia excrements, & quod in venoso genere est, simul extrahantur, nam in his humoribus sat est, quod medicamentum præstet motus principium, ob id prossunt castia fistula, sirupus solutiū rosarum persicarum & similia, quæ medicamenta cum moderamine evacuant. Vnde maior utilitas ex hoc sequitur, quam si bube pestilente, aut carbunculo apparente expurganti medicamento non utatur. Ad quartum responderetur, nos expurganti medicamine naturæ motu non impedire

per expurgationem medicamentum quod obstrunctionis loco
est firmatum, haud expurgare intendimus, ibi namque impa-
ctum crudumque est, humor vero in inflammatione existens cru-
dus non expurgatur, eo quod expurganti medicamento haud
cedit ut. 4. de ratione victus in morbis acutis cont. 22. docet
Hip. sed id quod sua instabilitate & molesta qualitate inuenis
existens aut moueri iam incipit ad expulsionem irritat, expur-
gare conamur, vnde cum extra corpus evacuetur, et si ab ex-
ternis ad interna trahatur nihil inconuenit. Tum alio modo po-
test argumentum solui dicendo apparente bubone pestilente
aut carbunculo, per expurationem nullum retrocessum ad in-
terna fieri, sed potius abinternis ad externa expulsionem ve-
nati humoris maiorem fieri: De onerata enim natura potentior
euadit supra residuum ut apud Gal. refertur. Cuius ratio in
promptu est: nam si huiusmodi expulsio natura est actio, quo
quantitas fuerit minor, & natura robustior eo felicius excernet
quo sit ut id quod irritata præcopia non valuit pellere, de one-
rata promptissimè excernat; retrocessus namque tantum fieri in
terioribus partibus humore conueniente deslitutis, & de pau-
peratis, sed plenitudine & cacoehymia deposita, adhuc suf-
ficiens quantitas supererit, ita ut vala neque appetitu neque in-
digentia, quod semel tanquam inutile transmiserunt, amplius
trahere conentur. Præterquam quod plus mali efficiet plenitu-
do, aut cacoehymia existens, quam retrocessus venenati hu-
moris nulla existente in corpore plenitudine & cacoehymia:
Ratio in promptu est: quia maior venenositas subiectetur pleni-
tudine existente & cacoehymia, quam ea erit que cum humo-
re venenato retrocedet, vnde neque argumentum neque con-
firmatio contra nos concludere videntur, nam & supuratio in
bubone venereo, melior fieri & resolutio si possibilis sit, & ex-
pulsio ad externa similiter, ex quo patet error afferentium in
bubone venereo neque expurgandum neq; sanguinem esse mi-
ttendum, sed atraientibus valde esse mitendum, quod probatur
medicamenta attrahentia validè quod in collecta, materia te-
nue est resolunt, pro futurū si maneret, accelerande suppura-
tioni: vel plus etiam materia calidae quam pars serie possit atra-
hant.

hūnt. Vnde corrūptio potius sequitur, quam maturatio denique dolorem & febrem augent, vnde conuulsionis & mortis-rē gangrenæ metus. Tum præterea, si bubo ab humore melancholico per adustionem in atrabiliarū conuerso crasso & rebelli, adeo ut ex eius copiosiore in parrem influxu gangræne metus sit & rebulsionistūc repellat cibis circa abscessū loca mi nuenda crust, minimè vero abscessus ipse, sed medicamenta arrhentia valde hoc damnum efficiens corpore non bene purgaro & per sanguinis missionem plenitudine sufficienter depofita, ergo, &c. Ad quintum respondetut, semper naturam in huius morbi principio humorē venenatum expellere, vt experientia paret cū pro spacio trisi aut quatuor dierum principiū sumatur & sic carbunculus pestilensvē bubo in principio apparet, & sic quantuis nos tunc expurganti utamut medicamento, naturæ motum non impeditur sed potius iubare. De onerata enim natura, parte cachochymiae expulsa suprare fiduum porētior euadit, vt latius in. 4. argumenri solutione est declaratum. Ad id quod dicitur humor crudus non potest expurgari inrelligendum venit de humorē crudo non venenato, venuatus vero humor cum sua instabilitate & molesta qualitate ad expulſionem iriteat, crudus expurgatur. Omnitum enim membrorum natura ad ipsius expulſionem conspirat, vnde cum taliis humor sit sero similiſ non coquitur, & cum ſolus obſtructionis loco firmatus non sit, ſed minor pars, alijs enim hac ſola expulſione morbus ſolueretur, ob id non colligitur quod humor non rugeat, rurget enim quod inuenis remanet, ratione cuius expurgatio adhibetur. Ad ſextum respondetut humorē venenatum coqui minimè poſſe propter rationem in quinti argumenri ſolutione aduictam: ad Gal. vero autoritatem respondeo, quod erupcionis macularum ciuſmodi cauſa eſt, ſanguinis ſeruor ob admitti aut concepti veneni feritatem. hec vero eruptio ſi natura eſt robusta, reliquias morbi in fine relictas trudendo aut expellendo morbum ſoluir in morbi enim fine maximum conatum apponit ut in morituris patet, quia natura in extremo conflictu maiore aliquo quam ſoleret conatu enixa, quod rebus omnibus moribundis familiare eſt, ſub ipsum interitus

Ritus articulūm humoris pestiferi portione se incutem expedit; de cætero illo extremo conatu sic debilitas, vt sub reliquo pondere postrata satiscat, prouenisse vero talem expulsionem ex virtutis robore & non ex coctione obidq; pro fuisse credendum esse existimo. Ad septimum respondeo, negando medicamenta expurgantia quibus utimur multum mouere, & parū euacuare, expurgant enim & euacuant quod ad sufficiētem cachochymize consumptionem expedit, deiectiones namque non sunt exiguae quantitate, sed qualitate, vt ex Hipp. habemus. Ea vero que mouentur, si non euocuentur nocere concedimus que vero euacuant negamus, venenatus namque humor seper est motus ex eo quod sua instabilitate & molesta qualitate ad expulsionem semper irritat & omnium similitet membrorum natura ad ipsius expulsionem conspirat ad Corn. Cell. autoritatem respondeo ipsum deuerē expurgantibus intelligere, non vero de minoratiuis quibus utimur. Ad octauum respondeo, verum esse medicamentum expurgans materiam venenosam ad intestina trahere, sed cum parum detineantur in intestinis nunquam dysenteriam fieri cum medicamentis lenitiuis & benignis expurgamus, cum fortibus vero scammonioque confessis dysenteriam fieri concedimus. Vnde cautum est à medicis doctis experientiaque comprobatis in se bri pestilente talia medicamenta expurgantia fugere, vnde reprehendendus venit Ambroſius Parens qui tract. 21. de peste. cap. 25. Scammonium ad ægros purgandos exhibet, fortia enim medicamenta expurgantia cum humoribus acribus & corrosiuis permixta acriotes & magis corrosiuos faciunt, lenia vero mitiores & per consequens minus corrosiuos: ad Hipp. autem lib. 3. æpid. Respondeo dispar est rario, nam illa pestis, erant fluxus ventris pestilentes, in qua affectione, pars affecta intestina erant, & sic non est mirum quod Hipp. expurgantia medicamenta vetuerit, cum ad affectam partem materiam venenosam trahant & sic ulterius progrederetur affectio, in peste vero praeterita de qua est nostra disputatio. 1599. intestina non erant affecta, & sic non est cur nostra expurgatio prohibetur. Ad reliquias Hipp. autoritates respondeo, illis locis deuerē expurgant.

gantibus medicamentis intelligi, quæ cum calida sint & si in-
tempestive adhibeantur, ea incommoda afferent, nostra vero
expurgantia medicamenta quibus utimur cum multa ex ijs sint
frigida ut cassia fistula, tamarindi, viola, serum lactis & similia,
quolibet tempore exhiberi possunt, habent namque vniuersali-
bus valde clysteris vicem, communia enim excrements depo-
nunt, morbosum apparatum, primamq; regionem euacuant,
& tandem successione eius quod euscruatur, materia venenosa
à corde distrahit & separatur, ad experientiam in contrarium
aductam respondeo, me (Deo faveente) felicissimo successu
contrarium multoties obseruasse; propter quod immortales

Deo ago gratias, sanctissimæque Virgini Mariae Matri
suis & sic nostra finitur disputatio,
(.i.)

L A V S D E C.

EN LA Ciudad de Sevilla a veinte y cinco dias del
mes de Enero de mil y seyscientos años el Licenciado
Maximiliano d : Espinosa Teniente de Asistente, auie
do visto y leydo lo contenido en este papel,dixo,que
dava y dio licencia al Licenciado Alonso de Herrera Pineda
Medico, para que pueda imprimir lo contenido en este papel,
que habla sobre el purgar en las enfermedades pestilentes, y pa
ra que el imprimidor a quien el dicho Licenciado Alonso de
Herrera lo diere lo pueda imprimir,y no otro alguno, y sea por
dos meses, que corren desde la fecha desto. Fecha vt supra,

*El Licenciado
Espinosa.*

